

Convergence of the European Green Deal in the Structural Policy of Ukraine's Bioeconomic Reconstruction

Review of the monograph by Nina Petrukha: "Investment Support Reconfiguration and Resilience Formation of Agri-Enterprises within the Bioeconomic Paradigm of the New Security Reality: Methodology, Diagnostics, Modelling"

Iryna Vakhovych¹

Конвергенція Європейського зеленого курсу в структурній політиці біоекономічної реконструкції економіки України

Рецензія на монографію Ніни Петрухи

«Реконфігурація інвестиційного забезпечення та формування резильєнтності агропідприємств у біоекономічній парадигмі нової безпекової реальності: методологія, діагностика, моделювання»²

Ірина Вахович

Луцький національний технічний університет, Україна

Відновлення незалежності України, економічні реформи, модернізація державних фінансів та реформа місцевого самоврядування й територіальної організації влади дали змогу сформувати основу для ефективної інтеграції національної економіки у світову фінансово-економічну систему, заклавши паростки феномену «Української незламності», які дозволили зберегти суверенітет під час повномасштабної військової агресії рф, забезпечити негайні потреби сил безпеки і оборони, а населення – доступним, якісним та органічним українським продовольством.

З моменту набуття Україною незалежності та до повномасштабного вторгнення рф сільська економіка, що включає сільське господарство, первинну переробку сільськогосподарської сировини, переробно-харчову промисловість у синергії з інститутами сільських територій, пройшла шлях від аграрної кризи до стійких ознак виконання завдань, визначених Указом Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» від 30 вересня 2019 року № 722/2019. Однак збройна агресія рф породила нові, раніше не відомі виклики, які традиційними, вже апробованими за період незалежності, механізмами економічної політики та інструментами державних фінансів вирішити неможливо. Вказану ентропію поглиблює воєннотривала аграрна криза, утворюючи нові диспропорції у співіснуванні аграрного сектору та будівельної галузі, підштовхуючи їх в обійми Левіафана. Наукові пошуки напрямів віддалення від цих обійм, виходу із аграрної кризи на траєкторію біоекономічної реконструкції національної економіки загалом та аграрного сектору і будівельної галузі зокрема здійснено в монографії Ніни Петрухи.

Авторка запропонувала модерне бачення розвитку цих, на перший погляд різнорідних, секторів національної економіки, об'єднавши їх спільною ціллю – необхідністю конвергенції Європейського зеленого курсу до політик сільського розвитку та будівельного інжинірингу для потреб аграрного сектору, які в умовах невгасаючих повітряних атак рф на мирні українські міста і села невпинно нарощуються.

Нове обличчя «модернізму» в структурній політиці біоекономічної реконструкції економіки України авторка переосмислила через призму відходу від класичної політики сільського розвитку, яку традиційно підтримують інститути сільського будівництва, відшукуючи й обґрунтовуючи нові способи спочатку підтримки «незламності» функціонування сільського господарства, переробно-харчової промисловості і будівництва (з акцентом на потреби суб'єктів сільської економіки), а далі – адаптації до умов воєнної економіки, врахування

¹ **Iryna Vakhovych**, D. Sc. in Economics, Professor, Rector, Lutsk National Technical University, Ukraine.
ORCID 0000-0003-4912-5798

² Бібліографічний опис:

Petrukha N. Investment Support Reconfiguration and Resilience Formation of Agri-Enterprises within the Bioeconomic Paradigm of the New Security Reality: Methodology, Diagnostics, Modelling. Monograph / Kyiv National University of Construction and Architecture. Kyiv: Akademperiodyka, 2026. 430 p.
<https://doi.org/10.15407/akademperiodyka.583.430>

Petrukha, N. (2026). *Investment Support Reconfiguration and Resilience Formation of Agri-Enterprises within the Bioeconomic Paradigm of the New Security Reality: Methodology, Diagnostics, Modelling: monograph*. Kyiv: Akademperiodyka. <https://doi.org/10.15407/akademperiodyka.583.430>

існуючих та перспективних потреб у повоєнному відновленні, яке безумовно має бути проєвропейським, біоекономічно орієнтованим та спрямованим на апроксимацію Європейського зеленого курсу, зміщуючи акцент із сільського будівництва до будівельного інжинірингу.

З цією метою у першому розділі монографії Ніни Петрухи запропоновано новий підхід до позиціонування інвестиційного імперативу в онтогенезі агропідприємництва, у межах якого капіталовкладення розглядаються не як епізодичний акт нарошування ресурсів, а як фазово зумовлена відтворювальна необхідність переходу від ресурсно-сировинної моделі до біоекономічних ланцюгів доданої вартості. Через ґносеологічну логіку, архітектоніку організації та управління інвестиційним забезпеченням, а також методико-індикативну систему оцінювання авторка вибудовує цілісну теоретико-методологічну рамку, у якій інвестиції поєднані з біоресурсною відтворюваністю, інвестиційною безпекою, ESG-показниками, ризикостійкістю та технологічним ускладненням агропідприємства. Відтак, у першому розділі сформовано теоретичну основу дослідження, у межах якої інвестиції постають не лише економічною категорією вкладення капіталу, а механізмом відтворення, структурного ускладнення й інституційного оформлення сучасного агропідприємства. Особливої уваги заслуговує те, що авторка не обмежується традиційною фінансовою трактовкою інвестицій, а вводить їх у ширший контур біоекономічного редизайну, де результативність вкладень визначається не тільки прибутковістю, а й здатністю підтримувати безперервність виробничого циклу, відновлюваність біоресурсної бази, якість продукції та довші ланцюги доданої вартості.

У другому розділі науковий задум авторки набуває виразного діагностико-модельного виміру. Ніна Петруха переходить від теоретичного обґрунтування до структурно-динамічного моделювання інвестиційного забезпечення агропідприємства в біоекономічній логіці відтворення, зокрема розкрито регенеративне відновлення аграрного сектору як рамку інвестиційної реконфігурації, здійснено діагностику фінансово-економічного стану та інвестиційного потенціалу агропідприємства, проведено економетричне оцінювання інвестиційної результативності й резильєнтності, а також сформовано індикативно-моніторингову модель організації та управління інвестиційним забезпеченням біоекономічного редизайну.

Цінність другого розділу полягає в тому, що мікрорівнева емпірика не зводиться до ілюстративного кейсу, а використовується як спосіб верифікації меж здійсненності біоекономічної трансформації типового агропідприємства в умовах воєнної економіки. Завдяки цьому авторка переконливо показує, що інвестиційна спроможність агропідприємства має оцінюватися не лише через фінансові показники, а й через здатність витримувати логістичні, енергетичні, інституційні та ринкові злами, які безпосередньо впливають на відтворення сільської економіки.

У третьому розділі дослідження піднімається до методологічного та інституційно-регуляторного рівня, на якому біоекономічні галузі розглядаються через призму потенціалу економічного відновлення, енергетичної «крихкості» й «антикрихкості», державного регулювання біоекономічного імпаكتу та первинного мікрорівневого моніторингу. Сильним боком цього розділу є поєднання категоріального апарату воєнної економіки з практичною логікою інвестиційної здійсненності. Авторка показує, що без належної державної підтримки, інституційних гарантій, енергетичної адаптивності та доступу до фінансових інструментів типове середньогалузеве агропідприємство не спроможне самотужки забезпечити масштабний біоекономічно орієнтований інвестиційний імпульс.

У такий спосіб резильєнтність, яка червоною ниткою проходить по змісту всієї монографії постає не декларативною характеристикою, а результатом узгодження мікрорівневих управлінських рішень, мезорівневої інфраструктурної зв'язаності та макрорівневих регуляторних механізмів. Саме тут найвиразніше проявляється міжсекторна логіка дослідження за якої аграрне виробництво, переробно-харчова промисловість, біоенергетика, будівництво та інженерна інфраструктура розглядаються як взаємопов'язані елементи єдиного простору біоекономічної реконструкції економіки України.

Незважаючи на структурну цілісність і концептуальну завершеність дослідження, окремі положення, пов'язані з подальшою кількісною деталізацією біоекономічного імпаكتу, пороговими значеннями енергетичної антикрихкості та практичною інституціоналізацією міжсекторної взаємодії аграрного сектору і будівельної галузі, можуть стати предметом подальших авторських розробок. Це не зменшує наукової ваги рецензованої праці, а навпаки засвідчує продуктивність обраної дослідницької рамки й відкриває простір для нової хвилі прикладних досліджень у сфері біоекономічної реконструкції національної економіки.

Слід зазначити, що рецензована монографія не має аналогів в Україні та започатковує новий напрям наукових досліджень через призму взаємовпливів і взаємозалежностей сільського господарства та будівельної галузі з урахуванням Плану України (Ukraine Plan), визначеного в координатах європейської інтеграції, та проголошених на Саміті ООН зі сталого розвитку Цілей сталого й всеохоплюючого розвитку. Майже всі висвітлені в ній проблемні питання залишатимуться актуальними і в післявоєнній економіці, отже, можуть бути предметом подальшого наукового опрацювання й конкретизації.

На нашу думку, монографія Ніни Петрухи буде корисною працівникам державних структур, підприємств, установ і організацій, причетних до функціонування реального сектору загалом та сільського господарства, переробно-харчової промисловості й будівництва зокрема, фахівцям і науковцям у галузі економіки, фінансів, інвесто- та безпекознавства, викладачам і здобувачам вищої освіти (аспірантам, докторантам і студентам), тобто всім, хто глибоко цікавиться проблемами біоекономіки, резильєнтності економічних системи й раннього повоєнного відновлення.